

SAMENWERKEND LEREN BEVORDEREN DOOR INZET VAN ICT	
Praktijkvraag	De hoogbegaafde leerlingen in de plusklas van basisschool De Boomhut vinden het moeilijk om met elkaar samen te werken en proberen groepsopdrachten zoveel mogelijk individueel te maken. De school wil weten welke ict-toepassingen geschikt zijn om in te zetten om het samenwerken van deze leerlingen te bevorderen.
Doel	Het bevorderen van het samenwerkend leren en in het bijzonder de aspecten: hulp geven, hulp vragen en complimenten geven.
Ict-rijk leerarrangement	Tien leerlingen voeren een vrije drama-opdracht uit waarbij ze moeten samenwerken. De leraar maakt van deze samenwerking een video-opname en analyseert in welke mate de leerlingen in staat zijn om samen te werken. De leerlingen blijken moeite te hebben met de volgende aspecten van samenwerken: hulp geven, hulp vragen en complimenten geven. Er zijn twee interventies ontwikkeld die gericht zijn op het verbeteren van deze aspecten van samenwerken bij deze leerlingen. De eerste interventie is een les van ongeveer 60 min. bestaande uit twee delen. In dit eerste deel krijgen leerlingen groepsgewijs instructie over de samenwerkingsvaardigheden en in het tweede deel gaan de leerlingen zelfstandig in drie verschillende groepen met maximaal vier leerlingen aan de slag met een Acadin-opdracht om met behulp van de ict-toepassing Paint een landschap te creëren. De leerlingen krijgen de opdracht mee om het geleerde over samenwerken toe te passen. De tweede interventie bestaat uit een terugkoppeling van het geleerde tijdens de vorige les. Vervolgens krijgen de leerlingen de opdracht om of verder te werken aan de opdracht van de vorige les of om een scene voor de camera te ontwikkelen die past in het door hen ontworpen landschap en dat vervolgens digitaal in het landschap te plakken. De bedoeling is dat zij weer de principes van samenwerken toepassen. Als laatste onderdeel van dit leerarrangement hebben de leerlingen in groepen gewerkt aan het maken van een eigen televisieprogramma met behulp van een camera.
Differentiatie	De leerlingen zitten in een plusklas voor hoogbegaafde leerlingen en worden in dit leerarrangement als een groep benaderd. Er wordt niet gedifferentieerd qua aanpak binnen de groep als het gaat om de aanpak om het samenwerken te bevorderen. De leerlingen kunnen in het leerarrangement zelf wel in hun eigen subgroepje keuzes maken in de uitvoering van de opdrachten en het tempo waarin de opdrachten worden gemaakt.
Hardware en software	De leerlingen maken voor de opdrachten gebruik van een pc en videocamera. De ict-toepassing Acadin is een vakoverstijgende, educatieve webbased ict-toepassing. Het is een digitale leeromgeving gericht op hoogbegaafde leerlingen waarmee verrijksonderwijs georganiseerd kan worden.
Onderzoeks-vraag	Welke ict-toepassingen die aanwezig zijn binnen de basisschool De Boomhut stimuleren het samenwerkend leren binnen de Kangoeroeklas?
Onderzoeks-methodiek	Er is een beginmeting en een nameting verricht door middel van een video-observatie en een schriftelijke vragenlijst die door de leerlingen is ingevuld. Voor de observaties is een observatieformulier ontwikkeld op basis van de kenmerken die ten grondslag liggen aan samenwerkend leren (Spencer & Kagan, 1985). De schriftelijke vragenlijst is door de student zelf ontwikkeld en is bedoeld om de beleving van de leerlingen te achterhalen met betrekking tot samenwerkend leren.
Conclusies	Basisschool De Boomhut beschikt over ict-toepassingen die het samenwerkend leren bij hoogbegaafde leerlingen stimuleren. Twee voorbeelden zijn gezamenlijk een video-opname maken met een videocamera en opdrachten maken met behulp van Acadin en Paint. Het is van belang voor het samenwerkend leren dat de opdracht zo uitgevoerd kan worden dat leerlingen door middel van onderling overleg hun kennis kunnen uitbreiden en dat de opdracht niet ook alleen uitgevoerd kan worden. Met andere woorden het gaat niet om de toepassing maar om de opdracht die de leerlingen krijgen en de mate waarin die opdracht uitlokt tot samenwerkend leren.